

meto- dický list

pro
severočeské
amatérské
DIVADLO
&
umělecký
PŘEDNES

číslo
2-3

1977

*Každé nové předsta-
vení je experiment,
a pokud jím není,
je zhola zbytečné.
Zamýšlená krása
neskýtá jistotu,
že bude jako krása
demonstrována.
Ale bez této odvahy,
či jak se říká
drzé domýšlivosti,
budeme hráti
vždy hůř a hůř,
neboť výboj, hledání
a obměňování forem
je podmínka
nejen pokroku,
ale i normálu.*

Vladimír Vančura

Celostátní festival ZUČ

na počest 60.výročí VŘSR a 30.výročí Únorového vítězství pracujícího lidu Československa

O R G A N I Z A Č N Í

P O K Y N Y

(dokončení přehledu z minulého čísla)

A M A T É R S K É D I V A D L O

Přehlídky a soutěže, které nejsou postupové - Severočeský kraj se nepodílí na jejich pořádání:

1) PŘEHLÍDKA RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH HER

S v i t a v y - listopad 1977

Krajské kulturní středisko navrhuje na základě doporučení krajské poroty a krajského poradního sboru dvě inscenace her ruských a sovětských autorů.

Soubory požádají KKS o návštěvu krajské poroty přímo nebo prostřednictvím příslušného OKS. Podmínky přihlášek jsou stejné jako u ostatních výběrů.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo

2) PŘEHLÍDKA ČESKÉ DIVADELNÍ KLASIKY - Ž e b r á k

PŘEHLÍDKA v Ú p i c i atp.

Pořadatelé si vybírají sami. V případě, že žádají KKS o doporučení, je přihlíženo k hodnocení souborů krajskou porotou.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo

L I T E R Á R N Í S O U T Ě Ž E

1) Národní soutěž pro mladé autory ve věku 19 - 30 let

MLADÉ LITERÁRNÍ LOUNY 78

Soutěže se může zúčastnit každý občan ve věku 19-30 let.

Soutěží se ve dvou kategoriích:

a) poezie - maximálně 10 básní

b) próza/beletrie/ - 1 nebo více prací v rozsahu

minimálně 10 stran,max. 50 stran.

Všechny práce musí být původní,dosud knižně nepublikované.

Každý soutěžící zašle přihlášku a soutěžní práce /psané strojem,
v čes.jazyce,formát A4,běžným typem, 32 řádky na stránce, v pěti
exemplářích/ na adresu: Krajský výbor SSM,k rukám s.Vítkové,
Horova 5, Ústí nad Labem

do 30.října 1977.

Vyhlášení vítězů krajského kola 77 bude na podzim /listopad-prosi-
nec/ 1977. Národní kolo se uskuteční v únoru 1978.

Vybrané práce budou zaslány do národního kola.

oo

2) STRÁŽNICE MARUŠKY KUDEŘÍKOVÉ - XVI.ročník

a 6.ročník LITERÁRNÍ SOUTĚŽE I.JAVORA

Uvádíme jen pro úplnost přehledu. Uzávěrka soutěže byla 15.2.1977

oo

J S M E S I V Ě D O M I T O H O , Ž E T R V A L Á
P O S T U P U J Í C Í P R O M Ě N A S V Ě T A
V E S V Ě T S T Á L E L E P Š Í V Y Ž A D U J E
I N A Š I Ú Č A S T .

(Z svolání československých výborů
uměleckých svazů - leden 1977)

KE DVĚMA LOŇSKÝM PŘEHLÍDKÁM

V minulém čísle Metodického listu jsme zveřejnili příspěvek Josefa Doležala, který se zabýval amatérskými divadelními přehlídkami, pořádanými v našem kraji. Vraťme se nyní ještě ke dvěma z nich následujícími zprávami.

6. RADONICKÝ DIVADELNÍ PODZIM

=====

30.10.- 27.11.1976 v Radonicích u Kadaně

Letošní ročník RDP byl již po třetí současně okresní přehlídkou okresu Chomutov. Je to velký úspěch radonických organizátorů a uznání jejich vzorného zajištění této přehlídky.

Výběr titulů pro letošní ročník byl velmi dobrý. Projevila se v něm neformální angažovanost souborů podobně jako ve svědomité přípravě inscenací.

Letošní ročník RDP nasadil hned od počátku vyšší měřítko pro posuzování úrovně jednotlivých inscenací. Svým způsobem to bylo umožněno velmi dobrou úrovní zhlavovacího představení ("Ihářka" kadaňského Slovanu). Soubor překonal svou souborovou krizi a dokázal tuto francouzskou frašku naplnit životem bláznivých lidiček, kteří proto, že kdysi jednou "zhřešili", si zbytečně komplikují život zakrýváním skutečné, prosté pravdy.

Chomutovský Čapek prokázal, že vzestupný trend, nastoupený v posledních letech, nebyl náhodný, ale že to bylo záměrné směřování k úkolům stále závažnějším. Jeho inscenace Gorinovy hry "Zapomeňte na Hérostrata" zanechala v divácích hluboký dojem. Bylo to bezesporu především zásluhou představitele Hérostrata, mladého talentovaného Jiřího Hromady, který dokázal svou obtížnou roli rozehrát ve všech jejích rovinách velmi plas ticky. (Podrobná recenze na jiném místě)

Problematictější byly dvě další inscenace. "Slavný muž ze Sing-Singu" v podání souboru z Klášterce n. Ohří má problematický režijní výklad. Je to způsobeno dílem i autorem předlohy, který se dává unášet jednotlivými fakty, která řadí vedle sebe aniž by respektoval zákony stavby dramatu. Režisér představení si tento fakt zřejmě neuvědomil a ve snaze učinit hru co nejzajímavější zdůraznil nevědomky její nedostatky.

Vyzkoušený a jasný text Drdových "Dalsakabátů" se v rukou vejprt-

ského souboru Jirásek rozdrobil na sled jednotlivých výstupů bez viditelných vazeb, výs tupa tu lépe, tu hůře vystavěných. Bohužel tu docházelo k častým výpadekům textu, takže nakonec bylo těžké hodnotit podíl režiséra a podíl herců. Škoda, že Vejprťáci nevyužili příležitosti, kterou jim nabízel text této rozkošné, ryze české pohádky.

Avšak ani dvě poslední inscenace nelze hodnotit jako zcela zcestné a proto ani ony nezůstaly bez diváckého ohlasu.

Hodnotíme-li podíl režisérů na přípravě jednotlivých inscenací, je třeba se zmínit především o J. Grimlovi. V Gorinově hře o Héropstzátovi se dostal ve své režijní práci zatím nejdál. Ve hře jsou pochopitelně místa, kde si režisér neví ještě ve všem rady. Hra má ale jasný režijní záměr. Řídící myšlenky o nutnosti boje proti zlu od samého jeho zrodu podřizuje režisér veškeré úsilí svoje i celého hereckého souboru. Na J. Grimlovi je velice sympatické, že od počátku své ochotnické činnosti sbírá poctivě zkušenosti z divadelní praxe a snaží se je pilně doplňovat i teoretickými znalostmi. U J. Grimla to vůbec nezní jako fráze, když o něm řekneme, že je ochotnickému divadlu oddán celou svou duší.

Kadaňská B. Bílková má na režijní práci jiný recept. Pracuje převážně intuitivně a dá se říci, že s úspěchem. To je ovšem jen polovina pravdy. Zdánlivě "lehká ruka", s níž režíruje své inscenace, má pevné základy v mnohaletých zkušenostech a nikoli bez námahy získaných základů teorie divadla. A pak - má ve svém manželovi zkušeného oponenta, který dokáže zcela "nemanželsky" zkritizovat její režijní postupy. Výslednice této vzájemně se korigující spolupráce nemůže být jiná než dobrá. Bylo tomu tak i v případě "Ihářky", třebaže bylo možno využít ještě ve větší míře šarmu a vtipu, které jsou pro práci režisérky Bílkové tak typické.

Radonické aktovky "Horký den" a "Rozdělovač" nedosáhly úrovně minulých inscenací, byla to však představení velmi vyrovnaná a kultivovaná, navíc netradičně obsazená. Alena Zelinková (režisérka první aktovky), dosud režisérka jen dětských představení, se pustila prvně do hry vážného obsahu. Udržet napětí ve hře o dvou jednáních osobách je velice těžké (třebaže jde jen o aktovku). Malé zkušenosti režisérky se projevily zejména v místech dramatických střetnutí, která nebyla dost systematicky dopředu připravována. Adolf Doležal je zkušený režisér. Aktovka "Rozdělovač" není však text zpracovaný autorkou zcela bez závady. To staví režiséra i herce někdy před úkoly takřka nezvládnutelné. Zdá se však, že režisér Doležal příliš

rychle kapituloval a nepokusil se dost důrazně o rozpracování hluchých míst.

Zdeněk Vachata z Klášterce n.O. je nepochybně režisér poučený a přemýšlející. Poslední dva roky však neměl šťastnou ruku především jako dramaturg. Ani loňská kriminální komedie ani letošní "Slavný muž ze Sing-Singu" nejsou texty, které by mohl inspirovat režiséra a herce k mimořádnému tvůrčímu vypětí. A bez toho se asi nedá dosáhnout výrazného úspěchu.

Naproti tomu vejprtský Frant. Procházka pracoval s textem takřka klasickým, který by měl podnítit herecký soubor především svou českostí a krásným jazykem k velice odpovědnému přístupu ke studiu hry. Proč se tak nestalo? Vždyť ani ten nejlepší režisér (a Fr. Procházka prokázal své kvality loni) nemůže dělat zázraky bez podpory celého kolektivu.

Scénografie jednotlivých inscenací svědčí o tom, že všechny soubory věnují scénickým výpravám značnou péči. Úroveň scénografických schopností je však různá. Vladimír Valeš dokázal např. ve scéně k "Horkému dni" vytvořit z jednotlivých, lehce dosažitelných prvků výraznou scénickou zkratku i dostatečně členitý půdorys pro rozvinutí základního příběhu. Podobně J. Grm! vytvářel scénu ke hře o Hérostratovi. Zvolil opět jednoduché prvky (sloupy, mříž, kostky), které umožňovaly rychlou změnu obrazů a přitom vytvářely dostatečnou iluzi o milieu jednotlivých výstupů. Také scéna ke "Lháři" (autor Fr. Bílek) byla velice promyšlená jak v půdoryse, tak v barevném ladění (včetně nábytku). Anonymní autor scény pro hru hru kláštereckého souboru nevytvořil ve výpravě prostředí vězeňské cely, jak je důvěrně známe z mnoha filmů, ani se mu nepodařilo rozlišit dvě její podoby, kterými během hry scéna přechází. Otmar Dostál převzal dost bezostyšně princip scény výtvarníka Dvořáka pro tuto hru v mosteckém Divadle pracujících. Dlužno říci na adresu všech scénografů, že ke scéně patří také adekvátní svícení. A to by si ani v jedné inscenaci dobrou známku nevysloužilo.

O jednotlivých inscenacích by se dalo pochopitelně psát daleko podrobněji. - nezmiňili jsme se např. o hereckých výkonech.

Organizace festivalu klapala tradičně bez závad. Každý, kdo je jen pozorovatelem, musí se upřímně obdivovat s jakou samozřejmostí se pořadatelé a většina místních ochotníků věnují přípravě, organizaci i průběhu RDP. Pochybovač může poukázat na podporu všech složek veřejného života - stranických, lidosprávy, národní fronty podnikových atd.,

kteřé a e o rganizátorům RDP dostává. Zasvěcený však právem poukáže na to, že takovou podporu si získali pořadatelé v Radonicích proto, že jejich vklad do této akce je obrovský a že důvěru, kterou jim veřejní činitelé dali, nikdy nezklamali.

(Podle závěrečného hodnocení poroty)

OKRESNÍ PŘEHLIKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ (okr. Teplice)

II. ročník memoriálu MUDr. Josefa Klačera v Oseku (24.11.-5.12.1976)

Dětský divadelní soubor IX v Krupce zahájil festival pohádkovou hrou J. Makaria "Koláč štěstí". Dramatická předloha má sice dost složitě i trochu násilné rozuzlení příběhu, přesto však posloužila režisérce Fišerové zorganizovat děti k ukázněnému představení. Kladem byla hlavně hlasitá řeč a dobrá dikce. Zdá se, že dětské herci jsou správně vedeni, nejsou jim ukládány úkoly nad jejich síly. Aby se dále více rozvíjet hravost a fantazii dětských interpretů, potřeboval by soubor několik dobrovolných pracovníků z řad dospělých, kteří by ulehčili režisérce v organizační činnosti a umožnili jí intenzivnější pedagogickou činnost.

Dalším představením byla inscenace hudební komedie maďarského autora Istvána Kálaie "Tatíček nezmar" v předvedení divadelního souboru KaSS v Bílině. Původní dramatická předloha, přepracováním do činoherního tvaru jakési konverzační komedie, obnažila přílišnou plytkost příběhu, což se sice inscenátoři zakrytí lehkým přenášením se přes násilné dějové zvraty, ale nenacházeli vždy stylově čisté, hlavně však esteticky únosné gagy. Některé jevištní postavy byly zcela jiného rodu, v jakési poloze grotesky (de Predo) nebo rozpolcené do různých žánrů, které se v průběhu inscenace mísily (tatíček). Taneční i hudební produkce do inscenace zařazené, byly sice námětem vkusné, provedením však čněly mimo příběh. Celá inscenace tak vyzněla v dosti laciné až podbíživé snaze vyloudit úsměv na tváři diváků. Vkusně a vtipně řešená scéna i herecký talent, který mnozí herci projevili, nestačily překlenout tyto základní nedostatků. Věřme jen, že soubor, který v minulém roce prokázal na dobré textové předloze schopnost jít k vyšším metám, se k cílevědomější systematické práci opět vrátí.

Třetí představení uvedl ZK ROH Dolu A. Jirásek v Hostomicích. Upravili si původní loutkovou hru Z. Škofcepy "Čert a Káča" na pohádkovou hru hranou živými herci. Souboru se podařilo sdělit v textu dobře

vybudovaný příběh. Ve snaze zapojit do do inscenace všechny "ochotné duše", smísili oba režiséři (F. Šrajer a V. Volf) dětské i dospělé herce do jednoho celku, aniž by děti hrály role adekvátní jejich věku, čímž pochopitelně roztříštili jednotu hereckého projevu a mnohé výstupy vyzněly nevěrohodně. Zpěvní výstupy nerámovaly část příběhu, ale působily jako vložené, neorganické čísla. Nedostatkem byla i slabá znalost textu některými herci. Zato představitelé Káči, Fidlajse i knížete (tady až na přílišné přehrávání) prokázali, že jsou schopni ve vyrovnaném kolektivu uhrát i složitější postavy.

Čtvrtým a posledním představením přehlídky, inscenované souborem teplického okresu, byla hra A. Gorina "Zapomeňte na Hérostráta", realizovaná souborem IK v Krupce. (Recenzi této inscenace jsme zveřejnili v minulém čísle ML).

Jako host přehlídky uvedlo na její závěr olomoucké Studio Divadla O. Stibora muzikál T. Déry a S. Póse "Festival".

Celá přehlídka ukázala obraz stavu ochotnického divadla na okrese Teplice a odhalila několik základních problémů. Je to především rozdílnost v podmínkách práce souborů, v jejich vybavení materiálním i v možnosti zkoušek ve vhodném prostředí. V neposlední řadě pak i v přístupu k realizaci divadelních titulů i ve volbě dramaturgických záměrů.

Memoriál MUDr. Klačera umožnil již druhým rokem porovnat úroveň souborů a odkrývat jejich nedostatky a potřeby. Umožnil sdružit aktivní ochotníky k výměně zkušeností i názorů. Získává postupně i stále větší ohlas u diváků. Ukazuje se, že volba i záměr uspořádat festival tohoto druhu byla správná, a je třeba v této zdařilé akci pokračovat.

J.D.

Komplexní rozbor

Divadelní soubor KAREL ČAPEK, členský soubor SČDO, který pracuje v Chomutově jako součást ZK Železničářů, vydává každoročně komplexní hodnocení své celoroční práce. V rozboru se pracovníci souboru zabývají jednotlivými akcemi (politickými, společenskými, zábavnými), prací souborového výboru a samozřejmě především činností divadelní (soubor odehrál za minulý rok 23 představení pro celkem 6.464 diváků). Zajímavé je vyčíslení práce v souboru v hodinách - členové souboru věnovali činnosti souboru celkem 17.173 hodiny.

VÝZVA ooooooooooooo

okresního výboru SČDO a OPS pro divadlo a umělecký přednes
při OKS v Chomutově

=====

Náš výbor věnuje zvýšenou pozornost práci dětských a pionýrských divadelních souborů, v jejichž členské základně vidíme pokračovatele dobrých tradic amatérských divadelníků. Kromě těchto perspektiv vidíme v práci dětských a pionýrských souborů významný výchovný vliv na účastníky zájmové umělecké činnosti. V divadelních souborech vychováváme mladé divadelníky, ale také poučené diváky pro další život.

Mnoho dětských a pionýrských souborů pracuje v podmínkách, které nedávají pro práci dobré předpoklady, chybí i minimální technické vybavení. Dovedeme maximálně ocenit dobrou práci těch souborů, které v takovýchto podmínkách pracují. Na druhé straně pracují v kulturních zařízeních, klubech pracujících a osvětových besedách divadelní soubory dospělých, které mají pro práci výborné podmínky.

V y z ý v á m e p r o t o v š e c h n y s o u b o r y :

Nezapomínejte na výchovu mladých divadelníků. Každý vyspělý divadelní soubor dospělých by měl mít svoji vlastní "líheň" divadelního potěru, který by vedli členové souboru a prováděli s dětmi dramatickou výchovu, aby v pozdějších letech mohli z této zásobárny neustále doplňovat kádr souboru.

Tuto praxi provádějí na našem okrese divadelní soubory Karel Čapek z Chomutova, Jirásek z Vejprty, V.K.Klicpera z Račovic, Slovan Kadaň a divadelní soubor KD v Kláštecku n. Ohří.

V y z ý v á m e v š e c h n y d i v a d e l n í s o u b o r y k n á s l e d o v á n í a k n a p l ň o v á n í z á v ě r ů X V . s j e z d u K S Č a s m ě r n i c e I I . n á r o d n í k o n f e r e n c e Z U Č .

Napište nám o své práci a o svých zkušenostech.

Za okresní výbor SČDO v Chomutově:

Josef Grm l

NAŠE RECENZE

Carlo Goldoni : N Á M Ě S T Í Č K O

(Malé divadlo ZK ROH STZ, Ústí nad Labem)

Není v našem kraji zvykem recenzovat premiéry ochotnických představení. Domnívám se, že v tomto konkrétním případě můžeme udělat výjímku. Šlo už na premiéře o představení vyzrálé, které snese i přísná kritéria pro nejvyspělejší soubory kraje. Po Sachsovi, přes Gyerkóvu Elektru, Tylova Husa a Lošťákovu Chůzi po kamení se oblouk dramaturgických záměrů Malého divadla sklenul nad vyzrálým dílem italského klasika, zakladatele italské komedie charakterů, Carlo Goldoniho. Zdánlivě t o zní disharmonicky, ten dramaturgický rozsah je nejen velký, ale i žánrově přepestrý. Přesto byl asi nutný pro získání zkušeností, poznání možností a schopností souboru a ověření sil. A cesta od Sachse ke Goldonimu vede, to není překvapení. Rudolf Felzmann působí v Malém divadle již několik let, poznali jsme jej jako herce, režiséra i dramaturga, a ve všech těchto odvětvích nese jeho činnost vizitku vysoké kvality. Dokázal za pomoci několika progresivních starších členů divadla, z nichž jmenuji alespoň výraznou hereckou osobnost - Evu Čejchanovou, a nových mladých členů, zejména z řad krajského klubu uměleckého přednesu, vtisknout souboru tvář. Je to divadlo myšlenky, divadlo zkratky, působivého obrazu, progresivní stylizace. Je zajímavé sledovat jak se postupy tohoto charakteru projeví i na inscenaci lidové Goldoniho komedie. Protože příběh je jednoduchý a hlavní ideou hry je úsměvné rozkrytí slabostí drobných lidiček, ale i pouta, která je svádí k pospolitosti, rozehrává režisér Felzmann všechny ty charakterizující scény, kterými se jasně prezentují příčiny i následky jednání lidiček benátského náměstíčka. Přitom si počíná tak, aby se dnešní divák nedíval na hru jen jako na komický příběh, který mohl proběhnout před 200 lety. Felzmannova inscenace jemně, taktně a nevтіravě míří k dnešku a zdůrazňuje co v našich lidech z Goldoniho postav zůstalo.

Inscenace je vedena záměrně, temporytmicky přesně a s téměř matematickou vypočítavostí míry a proporcí gagů a celých scének. A tady už nám připomenutý dramaturgický oblouk nepřipadá tak nesořodý. Racionální režisér, poučen prací na realizaci předchozích titulů, poznal, že se "švanda" nedělá (není v improvizaci), ale přesně vymyšlí

a se stejnou přesností buduje. Nápady, kterými charakterizuje režisér jednání postav, jsou nejen vtipné, ale gradují a neopakují se. A tak přichází stále něco nového a silnějšího, aby výrazové prostředky vrcholily v závěru inscenace v parádní komické rvačce i smířovačce a divák byl neustále šokován. A všechno to se děje nejen v duchu typů, ale i charakterů jednotlivých postav. Po těchto větách chvály se nabízí přeci jen jedna režijní ošidnost. Ta spočívá v rozkrytí postavy kavalíra. Jedná se o představitele a prakticky jediného reprezentanta jiné vrstvy, společensky nadřazené. Jeho postoje by měly vyniknout ve větším kontrastu k živočišnosti a prostotě ostatních postav. Tím byl i Goldoni demokrat, republikán a kritik pokrytců a vypočítavců.

Výtvarník Zdeněk Urban porozuměl režii a svou scénou, efektní i praktickou, est eticky lahodnou a lidsky milou podřídil režijnímu záměru. Potěší, že i scénografie, tato Popelka ochotnických jevišť, dokazuje, že i v amatérských podmínkách je možno t v o ř i t .

Herecky se sešly v inscenaci dvě generace. Ani jedna z generací z inscenace nečněla. Viděli jsme jen herce lepší a méně zkušenější, kteří se nekryli s věkovým rozvrstvením. Hana Krausová v Gasparině našla svoji příležitost. Upřímně řečeno: potřebovala ji jako sůl. K jevištní řeči, která byla vždy její silnou stránkou, si i tentokrát brilantně pohrála s obtížemi vtipně deformované textové předlohy - dostala se ke stylizované herecké akci. Její děvče bylo roztomile přeměštěné, mělo svou hloupost v pozlátku a bezprostřednost v reflexivních akcích. Eva Čejchanová v treperendě Catte opět dokázala hloubku a šířku svého herectví. Příkladem pro mnohé herce by mohla být i její typická umělecká pokora v pravém smyslu toho slova. Herečka si tu nedělá nic pro sebe, všechno jednání, každý výraz je odevzdáván celkovému vyznění inscenace. Eva Petráková v Lucietě ví co hraje. Větší působivosti vadí trochu křečovitě výrazy herecké (hlavně ruce při gestikulaci). Paní Sasqua ve ztvárnění Marie Černé byla důstojnou partnerkou treperendě Catte. Herečka i v "lechtivých" scénách našla patřičný cit pro míru. Irena Hrodková v Guesi přesvědčila, že je platnou posilou hereckého týmu Malého divadla. Dala své postavě potřebnou námitku, ale i rozhodnost, citovou zaujatost a líbeznou podmanivost. Bohumila Antonyová uhrála v Orsole mámu, která je rozhodná když jde o jejího syna. Rudolf Felzmann - herec by se režisérovi Felzmannovi líbil, kdyby se byl viděl. Kramáříček Stanislava Věrného splnil

úkol a hlavně v pohybu projevili své schopnosti. O postavě kavalíra už zde byla zmínka. Jaromír Škočil ji hraje v menší stylizaci i nadsázce, než pojali své postavy ostatní herci. Fabrizio Ladislava Malého je šetrností a houbou za maj etkem impregnován i veslé morálitě. Snad jen cupitavý krok je trochu vnějškovým výrazem bez vnitřního zdůvodnění. Majoránek Otakara Starého prozrazuje schopného herce. Ve spolupráci s režii by tu měla být domyšlena, i když epizodní, ale přeci jen typová a charakterní postavička.

A na závěr výzvu ostatním souborům: v Malém divadle se můžete navíc poučit i o tom, jak se dělá děkovačka.

Josef Doležal

Grigorij Gorin : ZAPOMEŇTE NA HEROSTRATA

(Divadelní soubor "K.Čapek" ZK železničářů, Chomutov)

Chomutovský "Čapek" se po léta výlučně věnoval - jako soubor dospělých - práci pro děti. Byl za to velice chválen. Před třemi lety se zde pustili do divadla pro dospělé - a hned se zdarem. Soubor byl zařazen mezi krajsky sledované. (Z tohoto pohledu je psána i tato recenze. Pokud se v náznamech liší od hodnocení poroty 6.RDP, otištěném o několik stránek vpředu, je nutné vzít v potaz hlediško krajské poroty a jednoho z jejích členů, který je autorem recenze a snad i to, že viděl jiné představení recenzované inscenace. - Pozn.redakce)

G.Gorin, dětský lékař a úspěšný sovětský současný dramatik nám není neznámý. Ať již jako autor nebo spoluautor (s A.Arkanovem) vesměs dobrých a také úspěšných her nebo jako filmový scénárista. Letos navštívil také naši zemi.

Málokdy se stane, aby studovalo jeden titul několik souborů jak z kruhu vospělých, tak krajsky sledovaných. Premiéru hry "Zapomeňte na Herostrata" uvádějí tři soubory v kraji. Že se tato hra stala "šlágre" dvou sezón, odpovídá plně kvalitám textu, ale přivádí s sebou i určité nebezpečí a je nakonec i do jisté míry projevem ne dosti dokonalé koordinace dramaturgických plánů. Pro všechny tři soubory bude velmi nepříjemné splnit podmínku statutu kruhu i krajsky sledovaných: udržet titul po dvě sezóny. Budou mezi sebou muset svést tvrdý a urputný boj o štace. Těžko dnes říci který z nich utrpí víc.

Režisér Griml i soubor vědí o čem hrají. Realizace je však přeci jen poněkud nepřesná. Domnívám se totiž, že je právě v silách amatérského souboru - při nutnosti zjednodušení - jít houževnatěji a

UMĚLECKÝ PŘEDNES

MALÁ DRAMATURGICKÁ PORADNA

Od recitátorů se snad nejvíce očekává, že přispějí svým podílem při slavnostních akcích, věnovaných významným politickým událostem a výročími. Nejinak tomu bude i letos, kdy si připomínáme 60. výročí VŘSR. Je však škoda, že se při těchto příležitostech recitátoři nesaňají přispět k slavnostnosti také neotřelým a zajímavým dramaturgickým výběrem. Většinou si vybírají z příliš úzkého okruhu autorů a často i tématické zaměření vybraných básní je stereotypní. Je také škoda, že mnohdy i sami pořadatelé a organizátoři těchto akcí na recitátorech neustále vyžadují stejné tituly, jaké zněly už mnohokrát, zatím co pak neinformovaný posluchač může získat pocit, že snad sovětská poezie nemá tu šíři nejen v autorech, ale ani v mnohotvárnosti témat a formy. Zapomínáme například na typicky mladou sovětskou poezii, která je tématicky velice blízká jak našemu modernímu literárnímu proudu, tak i citění. A přitom nám naše nakladatelství, případně knihovny, nabízejí velký výběr zajímavých titulů.

Pokud se recitátor rozhodne pro verše zachycující přímo revoluční hnutí v Rusku před šedesáti lety, může pro něho být neocenitelná antologie Kolo inspirace, vedle toho samostatná vydání veršů např. V. Majako vského, S. Jesenina, A. Bloka, M. Cvetajevové atd. Avšak tyto verše lze vzhledem k jejich formální i myšlenkové náročnosti doporučit spíše vyspělým recitátorům. Zato začínající recitátoři mohou najít mnoho zajímavých podnětů ve třech samostatných výběrech Mladá sovětská poezie (ruští, ukrajinští a gruzínští básníci). Od vydání těchto knížek sice uplynulo již několik let, takže lze teď mluvit spíše o střední básnické generaci, ale za povšimnutí stojí. Zvláště blízcí vám mohou být ukrajinští básníci!. Opravdu mladé sovětské básníky nám představuje

další výbor, nazvaný Den poezie. V posledních letech vyšly další tři výbory, představující vždy p o deseti básnících: Zásoba světla (básníci sovětské Rusi), Tvar větru (současní ukrajinští básníci), Noc tisíců druhů (arménští básníci). Obzor básníků z dalších sovětských republik nám rozšiřují díla I. Drače, P. Pančanky, E. Miezela-tise, M. Bažana, B. Okudžavy, R. Rzy a mnoha dalších. Vyspělé recitáto-ry bych rád také upozornil na dílo G. Ajgiho, V. Bokova, P. Sevaka, A. Tarkovského, či ze starší generace na A. Achmatovovou, O. Bergolovou, případně E. Bagrického. Samozřejmě, že tento malý výčet autorů ne-může být zcela vyčerpávající, chtěl jsem spíš ukázat na několik možností. Některé z nich třeba také nemusíte najít přímo v kniž-ním vydání. Tehdy by recitátor ve své objevitelské snaze neměl za-pomínat na časopisecká vydání. Nemíním tím drobné (a bohužel ne vždy zcela kvalitní) ukázky v denících a týdenících, kde se navíc většinou jedná jen o úryvky! Jde mi spíše o stále ještě mezi re-citátory málo využívaný literární dvouměsíčník Světová literatura a hlavně o měsíčník Sovětská literatura. Poslední jmenovaný časo-pis opravdu stojí za pozornost, neboť je vlastně jedinou příležitos-tí, jak poznávat nejnovější díla sovětských básníků a navíc alespoň v menších záběrech představuje básníky i z dalekých národnostních skupin, například nedávno básníky východní Sibiře. Pokud se roz-ho dnete pro přednes prózy, i zde najdete velice zajímavé podněty.

Nezapomeňte tedy, že právě v soutěžích letošního roku festivalu ZUČ by měla zaznít nová a zajímavá díla. Neboť i dramaturgická ob-jevnost je důkazem angažovaného přístupu.

Rudolf Felzmann

Obsah

Celostátní festival ZUČ	str. 2
Ke dvěma loňským přehlídkám	
6.radonický divadelní podzim	str. 4
Okres.přehlídka amatér.div.souborů . . .	str. 7
Komplexní rozbor	str. 8
Výzva	str. 9
Naše recenze	str. 10
Co hrají a připravují na Děčínsku	str. 13
Jednou větou	str. 14
Burza představení	str. 14
Umělecký přednes	
Malá dramaturgická poradna	str. 15

Vzhledem k tomu, že představy redakce o výrobní lhůtě našeho Metodického listu byly poněkud jiné než pozdější skutečnost, dostali jste 1.číslo ML téměř a jednoměsíčním zpožděním. Abychom "dohnali čas", volili jsme možnost vydání dvojčísla. Nadále se musíme smířit (a tím i naši přispěvatelé) se skutečností, že uzávěrku máme vždy 10. každého předcházejícího měsíce.

Děkujeme za pochopení a těšíme se na spolupráci.

Redakce ML

M E T O D I C K Ý L I S T

pro severočeské amatérské divadlo & umělecký přednes

Vydává: Krajské kulturní středisko v Ústí n.L. ve spolupráci
s KV Svazu českých divadelních ochotníků

Rozesílá a přihlášky k odběru přijímá: Krajské kulturní středisko
(s. Alena Černá), Šmeralova 182, 400 21 Ústí n.L. - Předlice

Redakce: Miloš Dvořák s redakční radou

Adresa redakce: Miloš Dvořák, Činoherní studio SDZN, Leninova ul.,
400 21 Ústí nad Labem

Číslo: 2 - 3 / 1977 (Redakční uzávěrka 10.2.1977, vyšlo 15.3.1977)